

‘VOOR SLIMMERIKEN DIE GEEN EXTRA PROJECTJES WILLEN’

VERSNELD VWO: VONDST OF VERKEERDE ROUTE?

‘Hoogbegaafden moeten leren samenwerken, ook met niet-hoogbegaafden’

Welke vraag zou jij willen stellen aan een onderwijscollega? In deze aflevering van de doorgeefrubriek stelt Karel Philipsen, directeur van EarlyBird, zijn vraag aan Yolande de Beer, conrector op het Marnix Gymnasium: ‘Staatssecretaris Dekker wil een versneld vwo mogelijk maken. Getalenteerde leerlingen kunnen dan al na vijf jaar examen doen. Is dit een oplossing van een probleem, of zijn er betere manieren om getalenteerde leerlingen uit te dagen?’

TEKST **MARIJKE NIJBOER** FOTO **JAN VAN DER MEIJDE**

Het Marnix Gymnasium wil een proef starten met een versneld vwo. De school heeft daarbij een heel specifieke doelgroep op het oog: hoogbegaafde kinderen, die geen zin hebben in verbreden en gewoon sneller door de lesstof willen. ‘We doen al veel aan verbreding’, vertelt conrector Yolande de Beer. ‘Leerlingen kunnen lessen skippen en werken aan eigen projecten. Ook hebben we een uitgebreid aanbod van samenwerkingsprogramma’s met verschillende universiteiten. Toch blijven er dan nog leerlingen over die zich hierdoor niet aangesproken voelen. Die groep laten we nu liggen.’

Het oorspronkelijke idee was om tien tot vijftien leerlingen te laten meedoen met een programma waarin zij de driejarige onderbouw in twee jaar voltooien. ‘Maar de ouders willen liever eerst aanzien hoe hun kinderen het doen op school’, vertelt Yolande. Karel Philipsen knikt. ‘Het lijkt mij dat je ze in de eerste klas nog onvoldoende kent om te kunnen beoordelen of ze hier geschikt voor zijn.’ Yolande: ‘Misschien zou het beter zijn om pas in de bovenbouw te versnellen. Dan voorkom je

ook dat leerlingen na een versnelde onderbouw in de vierde klas ineens weer langzamer moeten gaan werken. Maar de pilot van staatssecretaris Dekker richt zich nu eenmaal op de onderbouw.' De school overweegt nu om na de kerstvakantie een pilot starten met drie of vier leerlingen.

SOFT SKILLS

Karel werkte in zijn jaren op het Wolfert Tweetalig met hoogbegaafde leerlingen. 'Ik denk dat het voor deze leerlingen belangrijk is om deel te blijven uitmaken van hun eigen klas', zegt hij. 'En om hun soft skills te ontwikkelen. Ze moeten leren samenwerken, ook met niet-hoogbegaafden. Als dat niet gebeurt, en ze belanden ook nog eens heel jong op de universiteit, vrees ik dat het daar niet goed met ze gaat. De 'harmonieus' hoogbegaafden redden het wel; kinderen met een IQ van 150 die dertien vakken doen, sporten en voorzitter zijn van de toneelclub. Het zijn de meer eenzijdig begaafden waarover ik me zorgen maak.'

Yolande ziet zijn punt. 'Toch hebben wij leerlingen die geschikt zouden zijn voor dit programma. Deze groep, superslim maar niet geïnteresseerd in verbreding, doorloopt de zes jaren, maar sukkelde weinig enthousiast voort. Daar zitten ook sociaal vaardige kinderen bij. Een van onze toelatingsvoorwaarden is dat ze emotioneel hun mannetje staan. Sommige zesdeklassers die over ons plan hebben gehoord, zeggen: dat had ik ook graag gedaan.'

ANDERS LESGEVEN

De pilot zal haar school wel uitdagingen opleveren. Zo stelt het Rijk hiervoor geen extra geld beschikbaar. 'En de docenten moeten anders gaan lesgeven. Ik denk dat je deze leerlingen meer top-down moet onderwijzen, waarbij je begint bij het eindpunt. Je geeft de leerlingen bijvoorbeeld sommen van het eindexamen havo, en laat hen uitzoeken langs welke route je deze oplost. In die werkwijze zullen we docenten moeten scholen. Ik denk dat uiteindelijk alle leerlingen daarvan profiteren.'

Karel is nog steeds niet overtuigd. 'Volgens mij los je met zo'n versneld vwo niets op, want de moeilijkheidsgraad neemt niet toe. Bovendien vraag ik me af of de school alles moet oplossen. De kinderen kunnen ook buiten school intellectuele prikkels opdoen. Zelf zou ik liever investeren in een betere binding van deze leerlingen met buddy's en hun mentor.'

Het alternatief is, om deze groep passend onderwijs te geven in de eigen klas. Yolande denkt dat dat niet altijd even goed uit de verf komt. 'Onze docenten differentiëren al veel. Wij hebben een divers leerlingenbestand met veel verschillende culturele en sociale achtergronden en in elke klas zitten wel een of meer leerlingen met een vorm van autisme. De beoogde doelgroep vraagt echter een eigen aanpak. Ik denk dat we met een versneld vwo bepaalde leerlingen echt een plezier zullen doen.'

'Docenten moeten anders lesgeven aan deze leerlingen: meer top-down, waarbij je begint bij het eindpunt'

De brandende vraag

Yolandes vraag aan een collega luidt: 'Hoe kunnen we beter omgaan met diversiteit, met name in havo- en vwo-klassen?'